

सोलापूर विद्यापीठ

परीक्षा व मूल्यमापन विभाग

सोलापूर पुणे राष्ट्रीय महामार्ग, केगाव,

सोलापूर - ४१३ २५५

ईपीएबीक्स - ०२१७ - २७४४७६०/६१/६३/६६/७१/७२/७३

१७४/७८/७९

फॅक्स नं. - ०२१७-२७४४७७०

संकेतस्थळ: <http://su.digitaluniversity.ac/www.sus.ac.in>

ई-मेल: dbee@sus.ac.in

सोलापूर विद्यापीठ

॥ विद्याया संपन्नता ॥

NAAC Accredited-2015
'B' Grade (CGPA 2.62)

Solapur University

Examinations & Evaluation Section

Solapur-Pune National Highway, Kegaon,
Solapur-413 255

EPABX NO .0217- 2744760/61/63/66/71/72/73/74/79

Fax No.0217-2744770

Web Site : <http://su.digitaluniversity.ac/www.sus.ac.in>

email id: dbee@sus.ac.in

जा. क्र. सोविसो/परीक्षा व मूल्यमापन विभाग/२०१८/ २१०५

दि.२६/११/२०१८

126 NOV 2018

प्रति,

मा. प्राचार्य/प्राचार्या/मा. संचालक

सर्व संलग्नित महाविद्यालये

सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर

विषय : शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ या खरीप हंगामातील Trigger -२ लागू केलेल्या दुष्काळसदृश्य तालुक्यातील विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफीबाबत.

संदर्भ : १. शासन निर्णय क्र. एससीवाय-२०१८/प्र.क्र.८९/म-७ दि.२३/१०/२०१८

२.मा. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे क्र. उशिसं-२०१८/परीक्षा शुल्क शिष्यवृत्ती/१९०२३ दि.१७/११/२०१८

महोदय,

उपरोक्त विषयी व संदर्भीय शासन निर्णयान्वये व पत्रानुसार राज्यातील टंचाईग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांची विद्यापीठ परीक्षा व परीक्षा मंडळे फी माफी करण्याची योजना लागू केलेली आहे. संदर्भ क्र. १ च्या शासन निर्णयानुसार Trigger -२ लागू केलेल्या विवरणपत्र देण्यात आलेले आहे. तसेच संदर्भ क्र. २ च्या मा. शिक्षण संचालक, पुणे यांनी दुष्काळसदृश्य तालुक्यातील विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफी संदर्भात कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिलेले आहे.

उपरोक्त संदर्भीय पत्र क्र. २ नुसार मा. शिक्षण संचालक, पुणे यांचे पत्र प्राप्त होण्यापूर्वीच प्रस्तुत विद्यापीठाच्या हिवाळी २०१८ परीक्षेकरीता पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमातील विद्यार्थ्यांचे परीक्षा आवेदनपत्र व परीक्षा शुल्क स्वीकारण्यात आलेले आहे.

सबब, मा. शिक्षण संचालक यांनी निर्गमित केलेल्या पत्रातील परिच्छेद क्र. २ नुसार सर्व संलग्नित महाविद्यालयांनी सदर योजनेनुसार परीक्षा शुल्क माफीसाठी पात्र विद्यार्थ्यांचे प्रस्ताव तयार करून विवरणपत्र अ नुसार विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण सोलापूर विभाग, सोलापूर यांचेकडे सादर करावे व त्याची एक प्रत मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ प्रस्तुत विद्यापीठ यांचेकडे दि.५/१२/२०१८ पर्यंत देण्यात यावी. आपणास असे ही सूचित करण्यात येते की, सदरची माहिती विहित मुदतीत प्राप्त न झाल्यास व माहिती अभावी काही अडचण उद्भवल्यास, तसेच संबंधीत विद्यार्थी सदर सवलतीपासून वंचित राहिल्यास त्यास आपण सर्वस्वी जबाबदार राहाल. याची कृपया नोंद घ्यावी. महाविद्यालयीन परीक्षा शुल्क रक्कमेची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी प्रस्तावासोबत सोबत जोडल्याप्रमाणे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

सबब, मा. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण पुणे यांचे कार्यालयाचे पत्र व त्यासोबतचे शासन निर्णय या पत्रासोबत जोडलेले आहे. विवरणपत्र व प्रमाणपत्र सोबत जोडण्यात आले असून त्याप्रमाणे नमूद केलेली संपूर्ण माहिती त्वरीत (हार्ड कॉपी) विद्यापीठ कार्यालयास व एक प्रत मा. शिक्षण सहसंचालक, उच्च शिक्षण सोलापूर विभाग सोलापूर यांना पाठवावी ही विनंती.

कळावे,

आपली विश्वासू,

M. S. S. S.
26.11.12

प्र. संचालक,

परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ

प्रत माहितीस्तव :

१. मा. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, शिक्षण संचालनालय, मध्यवर्ती इमारत, पुणे
२. मा. शिक्षण सहसंचालक, उच्च शिक्षण, सोलापूर विभाग, सोलापूर
३. मा. जिल्हाधिकारी, सोलापूर जिल्हा, सोलापूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, विवरणपत्र अ मधील नमूद केलेली माहिती ही आमच्या महाविद्यालयातील/मान्यताप्राप्त परिसंस्थेतील कार्यालयीन दस्तऐवजाच्या आधारे नमूद करण्यात आलेली असून सदरचे परीक्षार्थी हे सन २०१८-१९ च्या खरीप हंगाम Trigger -२ नुसार लागू केलेल्या दुष्काळ सदृष्य तालुक्यातील रहिवासी आहेत. सदरहू माहिती खरी व बरोबर आहे.

ठिकाण -

दि.

स्वाक्षरी

प्राचार्य/संचालक/विभाप्रमुख

विवरण पत्र अ

सन २०१८-१९ च्या खरीप हंगामातील दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील व राज्यातील दुष्काळ घोषित केलेल्या १५१ तालुक्या व्यतिरिक्त इतर तालुक्या मध्ये २६८ महसुलेमंडळातील महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची यादी

महाविद्यालयाचे नाव : _____

अ.क्र.	सन २०१८-१९ च्या खरीप हंगामातील दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील व दुष्काळ घोषित केलेल्या महसुली मंडळातील ज्या विद्यार्थ्यांनी परीक्षा शुल्क भरले आहे अशा विद्यार्थ्यांची संख्या	ज्या विद्यार्थ्यांनी परीक्षा शुल्क भरले आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा शुल्क प्रतिपुर्तीसाठी आवश्यक रक्कम (रुपये)	सन २०१८-१९ च्या खरीप हंगामातील दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील व दुष्काळ घोषित केलेल्या महसुली मंडळातील ज्या विद्यार्थ्यांनी परीक्षा शुल्क न भरता प्रमाणपत्रा दिले आहे अशा विद्यार्थ्यांची संख्या	ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रमाणपत्र दाखल केले आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा शुल्क प्रतिपुर्तीसाठी आवश्यक रक्कम (रुपये)	एकूण विद्यार्थी संख्या	एकूण प्रतिपुर्तीची रक्कम (रुपये)
१	२	३	४	५	६	७
(एकूण बेरीज करून देणे) एकूण :						

प्राचार्य

सन २०१८-१९ च्या खरीप हंगाम Trigger-२ लागू झालेल्या १८० तालुक्यांमध्ये दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती जाहीर करून विविध उपाययोजना व सवलती लागू करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- एससीवाय-२०१८/प्र.क्र.८९/म-७

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक:- २३ ऑक्टोबर, २०१८

- वाचा:-** १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र:- संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.१७३/२०१७/म-७, दिनांक- ७ ऑक्टोबर, २०१७
- २) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र:- संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.१७३/२०१७/म-७, दिनांक- २८ जून, २०१८
- ३) शासन पत्र क्र.एससीवाय-२०१८/प्र.क्र.८९/म-७ दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०१८, दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०१८
- ४) शासन पत्र क्र.एससीवाय-२०१८/प्र.क्र.१९४/म-७ दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०१८

प्रस्तावना:

दुष्काळ व्यवस्थापन संहिता, २०१६ मधील तरतुदी व निकष विचारात घेवून राज्यामध्ये दुष्काळ जाहीर करण्यासाठी शास्त्रीय निकष व सुधारित कार्यपध्दती महसूल व वन विभागाच्या संदर्भाधीन शासन निर्णय क्र. १ व २ अन्वये विहित करण्यात आली आहे. त्यानुसार दुष्काळी परिस्थितीचे मुल्यांकन करण्यासाठी Maha Madat ही संगणक प्रणाली विकसित करण्यात आली असून खरीप २०१८ हंगाम राज्यातील सर्व तालुक्यांचे प्रस्तुत प्रणालीमार्फत सप्टेंबर, २०१८ अखेर दुष्काळासाठी मुल्यांकन करण्यात आले आहे. त्यानुसार Trigger-१ लागू झालेले एकूण २०१ तालुके निश्चित झाले आहेत. या २०१ तालुक्यांचे प्रभावदर्शक निर्देशांकाचे मुल्यांकन करण्यात आल्यानंतर एकूण १८० तालुक्यांमध्ये Trigger-२ लागू झाला आहे. Trigger-२ लागू झालेल्या १८० तालुक्यांमध्ये १०% गावे रँडम पध्दतीने निवडून शासनाच्या प्रचलित सुचनेनुसार Ground Truthing ची कार्यवाही करून त्यानुषंगाने अहवाल शासनास सादर करण्याबाबत सर्व विभागीय आयुक्त, आयुक्त (कृषी) व संबंधित जिल्हाधिकारी यांना संदर्भाधीन क्र. ३ व ४ येथील पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे. राज्यात दरवर्षी खरीप व रब्बी हंगामात दुष्काळाचे मुल्यांकन केल्यानंतर त्यानुषंगाने दुष्काळ/दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती जाहीर करण्यात येऊन विविध उपाययोजना जाहीर करण्यात येतात. सदर उपाययोजना खरीप २०१८ हंगामातील Trigger-२ लागू झालेल्या १८० तालुक्यांमध्ये लागू करण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

राज्यातील सन २०१८ च्या खरीप हंगामातील Trigger-२ लागू झालेल्या १८० तालुक्यांमध्ये (परिशिष्ट-अ) दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती जाहीर करून खालील सवलती लागू करण्यास शासन मंजूरी देण्यात येत आहे.

- १) जमीन महसूलात सूट.
- २) सहकारी कर्जाचे पुनर्गठन.
- ३) शेतीशी निगडित कर्जाच्या वसूलीस स्थगिती.
- ४) कृषी पंपाच्या चालू विजबिलात ३३.५% सूट.

- ५) शालेय/महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या परिक्षा शुल्कात माफी.
- ६) रोहयो अंतर्गत कामाच्या निकषात काही प्रमाणात शिथिलता.
- ७) आवश्यक तेथे पिण्याचे पाणी पुरविण्यासाठी टँकर्सचा वापर.
- ८) टंचाई जाहीर केलेल्या गावात शेतक-यांच्या शेतीच्या पंपाची वीज जोडणी खंडीत न करणे.

२. या आदेशान्वये देण्यात येणा-या विविध सवलतीपोटीचा आर्थिक भार संबंधित प्रशासकीय विभागांनी उचलावा व त्यासाठी आवश्यक निधी उपलब्ध करून द्यावा. त्यानुसार या प्रकरणी पुढील उचित कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीचा अनुपालन अहवाल या विभागास सादर करण्यात यावा.

३. संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यानी सोबतच्या परिशिष्ट-अ मध्ये Trigger-२ लागू झालेल्या १८० तालुक्यांमध्ये उपरोक्त उपाययोजना अंमलात आणण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्यांनी तातडीने सदर उपाययोजना अंमलात आणाव्यात.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१८१०२३१६४३४३१७१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. मा. नांदेकर)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव
- २) मा. मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव (सर्व)
- ३) सर्व लोकसभा सदस्य/राज्यसभा सदस्य (महाराष्ट्रातील)
- ४) सर्व विधानसभा सदस्य/विधान परिषद सदस्य
- ५) मा. मुख्य सचिव यांचे उप सचिव
- ६) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ७) अपर मुख्य सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मुंबई
- ८) अपर मुख्य सचिव (मदत व पुनर्वसन), मुंबई
- ९) अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मुंबई
- १०) अपर मुख्य सचिव (पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग), मुंबई
- ११) प्रधान सचिव (ऊर्जा, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग), मुंबई
- १२) प्रधान सचिव (सहकार), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मुंबई
- १३) प्रधान सचिव, जलसंपदा विभाग, मुंबई.
- १४) सचिव, मृदू व जलसंधारण विभाग, मुंबई.
- १५) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

- १६) महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर
- १७) महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर
- १८) सर्व विभागीय आयुक्त
- १९) जिल्हाधिकारी, सर्व
- २०) जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, सर्व
- २१) वित्त विभाग, व्यय-९/अर्थसंकल्प कक्ष/अर्थोपाय कक्ष), मंत्रालय, मुंबई
- २२) सर्व सहसचिव/उपसचिव कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- २३) महसुल व वन विभाग (म-११/म-३), मंत्रालय, मुंबई-३२
- २४) निवड नस्ती म-७ कार्यासन.

शासन निर्णय क्र. एससीवाय-२०१८/प्र.क्र.८९/म-७ दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१८

परिशिष्ट- अ

Trigger-२ लागू झालेल्या तालुक्यांचे विवरणपत्र

क्र.	जिल्हा	तालुका
१.	अहमदनगर (११ तालुके)	जामखेड
२.		कर्जत
३.		नगर
४.		नेवासा
५.		पारनेर
६.		पार्थर्डी
७.		राहाता
८.		राहुरी
९.		संगमनेर
१०.		शेवगाव
११.		श्रीगोंदा
१२.	अकोला (५ तालुके)	अकोला
१३.		बालापूर
१४.		बाशीटाकली
१५.		मूर्तीजापूर
१६.		तेल्हारा
१७.	अमरावती (५ तालुके)	अचलपूर
१८.		अंजनगाव सुर्जी
१९.		चिखलदरा
२०.		मोर्शी
२१.		वरूड
२२.	औरंगाबाद (९ तालुके)	औरंगाबाद
२३.		गंगापूर
२४.		कन्नड
२५.		खुलताबाद
२६.		पैठण
२७.		फुलंब्री
२८.		सिल्लोड
२९.		सोयगाव
३०.		वैजापूर
३१.	बीड (११ तालुके)	अंबेजोगाई

३२.		आष्टी
३३.		बीड
३४.		धरूर
३५.		गेवराई
३६.		कैज
३७.		माजलगाव
३८.		परळी
३९.		पातोडा
४०.		शिरूर (कासार)
४१.		वाडवणी
४२.	भंडारा (३ तालुके)	लाखणी
४३.		मोहाडी
४४.		पवनी
४५.	बुलडाणा (८ तालुके)	खामगाव
४६.		लोणार
४७.		मलकापूर
४८.		मोताळा
४९.		नांदूरा
५०.		संग्रामपूर
५१.		शेगाव
५२.		सिंदखेड राजा
५३.	चंद्रपूर (१० तालुके)	भद्रावती
५४.		ब्रम्हपूरी
५५.		चंद्रपूर
५६.		चिमूर
५७.		गोंडपिंपरी
५८.		नागभिड
५९.		पोंभूर्णा
६०.		राजूरा
६१.		सिंदेवाही
६२.		वरोरा
६३.	धुळे (३ तालुके)	धुळे
६४.		शिरपूर
६५.		सिंदखेडे
६६.	गोंदिया (३ तालुके)	देवरी
६७.		मोरगाव अर्जुनी

६८.		सालेकसा
६९.	हिंगोली (३ तालुके)	हिंगोली
७०.		कळमनुरी
७१.		सेनगाव
७२.	जळगाव (१३ तालुके)	अमळनेर
७३.		भडगाव
७४.		भुसावळ
७५.		बोदवड
७६.		चालीसगाव
७७.		चोपडा
७८.		जळगाव
७९.		जामनेर
८०.		मुक्ताईनगर (एदलाबाद)
८१.		पाचोरा
८२.		पारोळा
८३.		रावेर
८४.		यावल
८५.	जालना (७ तालुके)	अंबड
८६.		बदनापूर
८७.		भोकरदन
८८.		घनसावंगी
८९.		जाफराबाद
९०.		जालना
९१.		परतूर
९२.	कोल्हापूर (४ तालुके)	बावडा
९३.		हातकणंगले
९४.		कागल
९५.		राधानगरी
९६.	लातूर (१ तालुका)	शिरूर अनंतपाल
९७.	नागपूर (३ तालुके)	कळमेश्वर
९८.		काटोल
९९.		नरखेड
१००.	नांदेड (३ तालुके)	देगलूर
१०१.		मुखेड
१०२.		उमरी
१०३.	नंदुरबार (४ तालुके)	नंदुरबार

१०४.		नवापूर
१०५.		शहादे
१०६.		तळोदे
१०७.	नाशिक (८ तालुके)	बागलाण
१०८.		चांदवड
१०९.		देवला
११०.		इगतपूरी
१११.		मालेगाव
११२.		नांदगाव
११३.		नाशिक
११४.		सिन्नर
११५.	उस्मानाबाद (७ तालुके)	लोहारा
११६.		कळंब
११७.		उस्मानाबाद
११८.		परांडा
११९.		तुळजापूर
१२०.		वाशी
१२१.		भूम
१२२.	पालघर (३ तालुके)	पालघर
१२३.		तलासरी
१२४.		विक्रमगड
१२५.	परभणी (६ तालुके)	मनवत
१२६.		पालम
१२७.		परभणी
१२८.		पाथरी
१२९.		सेलू
१३०.		सोनपेठ
१३१.	पुणे (१० तालुके)	आंबेगाव घोडेगाव
१३२.		बारामती
१३३.		भोर
१३४.		दौंड
१३५.		हवेली
१३६.		इंदापूर
१३७.		मुळशी पौड
१३८.		पुरंदर सासवड
१३९.		शिरूर घोडनंदी

१४०.		वेल्ले
१४१.	रायगड (३ तालुके)	मानगाव
१४२.		श्रीवर्धन
१४३.		सुधागड
१४४.	रत्नागिरी (१ तालुका)	मंडणगड
१४५.	सांगली (७ तालुके)	आटपाडी
१४६.		जत
१४७.		कडेगाव
१४८.		कवठेमहाकाळ
१४९.		खानापूर विटा
१५०.		पलूस
१५१.		तासगाव
१५२.	सातारा (६ तालुके)	कराड
१५३.		खंडाळा
१५४.		कोरेगाव
१५५.		माण दहीवाडी
१५६.		फलटण
१५७.		वाई
१५८.	सिंधुदुर्ग (१ तालुक)	वैभववाडी
१५९.	सोलापूर (९ तालुके)	अक्कलकोट
१६०.		करमाळा
१६१.		माढा
१६२.		माळशिरस
१६३.		मंगळवेढे
१६४.		मोहोळ
१६५.		पंढरपूर
१६६.		सांगोले
१६७.		दक्षिण सोलापूर
१६८.	वर्धा (३ तालुके)	आष्टी
१६९.		कारंजा
१७०.		समुद्रापूर
१७१.	वाशिम (१ तालुका)	रिसोड
१७२.	यवतमाळ (९ तालुके)	बाभूळगाव
१७३.		दारव्हा
१७४.		कळंब
१७५.		केळापूर

१७६.		महागाव
१७७.		मोरेगाव
१७८.		राळेगाव
१७९.		उमरखेड
१८०.		यवतमाळ

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे-४११ ००१

web: www.dhepune.gov.in

E-mail: scholarshipd2@gmail.com

फोन नं. ०२०/२६१२६९३९

फॅक्स ०२०/२६१११५३

क्र. उशिसं-२०१८/परीक्षा शुल्क/शिष्यवृत्ती
ईमेलद्वारा/तात्काळ

/19023

दिनांक- 17 NOV 2018

प्रति,

- १ सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
- २ कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.

विषय- सन २०१८-१९ च्या खरीप हंगामातील दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याबाबत.

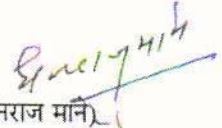
- संदर्भ- १ शालेय शिक्षण विभाग शासन निर्णय, क्र.एफईडी-१५९२/१२०२/(११३२)/साशि-५, दिनांक १८/१०/१९९३
- २ महसुल व वन विभाग शासन निर्णय, क्र.एससीवाय-२०१८/प्र.क्र.८९/म-७, दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१८.
- ३ महसुल व वन विभाग शासन निर्णय, क्र.एससीवाय-२०१८/प्र.क्र.८९/म-७, दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०१८.
- ४ उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन परिपत्रक क्र.शुल्क-५२१८/प्र.क्र.४१३/मशि-२, दिनांक ०३ नोव्हेंबर, २०१८ दिनांक १७ नोव्हेंबर २०१८
- ५ महसुल व वन विभाग शासन निर्णय, क्र.एससीवाय-२०१८/प्र.क्र.८९/म-७, दिनांक ०६ नोव्हेंबर २०१८.
- ६ संचालनालयाचे पत्र क्र उशिसं-२०१८/परीक्षा शुल्क/शिष्यवृत्ती/८६९०, दि.०५/११/२०१८.

उपरोक्त संदर्भ क्रमांक १ येथील शासन निर्णयान्वये राज्यातील टंचाईग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांची विद्यापीठ परीक्षा व परीक्षा मंडळे यांची परीक्षा फी माफ करण्याची योजना लागू केली आहे. यामध्ये अकृषी विद्यापीठाकडून घेण्यात येणा-या परीक्षांचा समावेश आहे. आता उपरोक्त संदर्भाधिन क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये महसुल व वन विभागाकडून राज्यातील सन २०१८-१९ च्या खरीप हंगाम Trigger-२ लागू केलेल्या तालुक्यांमध्ये दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती जाहीर करण्यात आले आहे. सदर शासन निर्णयान्वये दुष्काळ सदृश्य परिस्थितीवर उपाययोजना करण्यासाठी केलेल्या उपाययोजनांमध्ये महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याची सवलत लागू केलेली आहे. यास्तव सदर १८० तालुक्यामधील विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफीसंदर्भात तात्काळ कार्यवाही करावयाची आहे.

तसेच उपरोक्त संदर्भाधिन क्र.५ येथील शासन निर्णयान्वये महसुल व वन विभागाकडून राज्यातील दुष्काळ घोषित केलेल्या १५१ तालुक्याव्यतिरिक्त इतर तालुक्यांमधील २६८ महसुली मंडळामध्ये दुष्काळ घोषित करून सदर शासन निर्णयामध्ये लागू केलेल्या सवलतीमध्ये महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याची सवलत लागू केलेली आहे. यास्तव सदर २६८ महसुली मंडळातील विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफीसंदर्भात तात्काळ कार्यवाही करावयाची आहे. त्यानुसार आपल्या अधिनस्त १८० तालुक्यातील व २६८ महसुली मंडळातील महाविद्यालयांना खालीलप्रमाणे सुचना देण्यात याव्यात.

- १ संदर्भ क्र.१ येथील १८ ऑक्टोबर, १९९३ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद ८ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील तसेच दुष्काळ घोषित केलेल्या महसुल मंडळातील सवलतीस पात्र असणा-या

- विद्यार्थ्यांकडून महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी परीक्षा फी न घेता त्यांचे आवेदनपत्रे विद्यापीठाकडे संदर्भ क्र.१ च्या शासन निर्णयात नमूद केलेल्या प्रमाणपत्रावर साक्षांकित करून पाठवावे.
- २ सदस्थितीत विद्यापीठांचे पहिले शैक्षणिक सत्र संपलेले असल्याने महाविद्यालयाने त्यांचे महाविद्यालयात सन २०१८-१९ च्या खरीप हंगामातील दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील व दुष्काळ घोषित केलेल्या महसुल मंडळातील पात्र विद्यार्थी शिक्षण घेत असल्यास सदर लाभार्थ्यांना परीक्षा शुल्कापोटी भरलेल्या रकमेची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी त्यांचेकडून आलेल्या आवेदनापत्रावरून प्रतिपूर्तीची रक्कम परिगणना करून संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, कार्यालयाकडे आवश्यक रकमेची मागणी करावी
  - ३ तसेच विद्यापीठाने आपल्याकडे प्राप्त झालेल्या सन २०१८-१९ च्या खरीप हंगामातील दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील व दुष्काळ घोषित केलेल्या महसुल मंडळातील विद्यार्थ्यांची परीक्षा फी प्रतिपूर्ती करण्यासाठी महाविद्यालय निहाय आलेल्या आवेदनापत्रावरून प्रतिपूर्तीची रक्कम परिगणना करून विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, कार्यालयाकडे मागणी करावी. व सदर रक्कम महाविद्यालयामार्फत संबंधित लाभार्थ्यांस परत करण्यात यावी.
  - ४ विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, यांनी महाविद्यालयाकडून/विद्यापीठाकडून आलेल्या माहितीची तपासणी करून आवश्यक रकमेची माहिती संचालनालयाकडे सोबतच्या विवरणपत्र-अ मध्ये आठ दिवसांच्या आत सादर करावी. सदरची माहिती सादर केल्यानंतर संचालक स्तरावरून सहसंचालक कार्यालयांना सदर योजनेसाठी रक्कम उपलब्ध करून देण्यात येईल व सहसंचालक स्तरावरून संबंधित रकमेची प्रतिपूर्ती करण्यात येईल.
  - ५ कोणत्याही परिस्थितीत दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील व दुष्काळ घोषित केलेल्या महसुल मंडळातील पात्र विद्यार्थी सदर योजनेपासून वंचित राहणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.
  - ६ ही परीक्षा शुल्क माफीची योजना राज्याचा अधिवासी असलेल्या व रुपये ८.०० लाख या मर्यादेपर्यंत कुटुंबाची वार्षिक उत्पन्न मर्यादा असलेल्या दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील व दुष्काळ घोषित केलेल्या महसुल मंडळातील विद्यार्थ्यांकरीता लागू राहिल.
  - ७ ही सवलत खालील विद्यार्थ्यांना लागू असणार नाही-
    - अ. ज्या विद्यार्थ्यांना शासनाच्या अन्य शैक्षणिक सवलतीनुसार १०० टक्के परीक्षा शुल्क माफीची सवलत उपलब्ध आहे.
    - ब. जे विद्यार्थी त्याच परीक्षेस दुस-यांदा बसले असतील.
    - क. जे विद्यार्थी बहिस्थ म्हणून नोंदले असतील.
    - ड. ज्या विद्यार्थ्यांचे पालक शहरात प्रत्यक्ष राहतात, नोकरी-धंदा करतात, परंतु त्यांच्या नांवे गावी शेत जमिन आहे अशा विद्यार्थ्यांना.

 (डॉ. धनराज मनी)
 शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण,
 महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

प्रत- मा.सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-३२ यांना माहितीस्तव सविनय सादर.

विवरणपत्र-अ

सन २०१८-१९ च्या खरीप हंगामातील दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील व राज्यातील दुष्काळ घोषित केलेल्या १५१ तालुक्याव्यतिरिक्त इतर तालुक्यामधील २६८ महसुली मंडळातील महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याबाबत तपशीलाचे विवरणपत्र

अ.क्र.	सन २०१८-१९ च्या खरीप हंगामातील दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील व दुष्काळ घोषित केलेल्या महसुली मंडळातील ज्या विद्यार्थ्यांनी परीक्षा शुल्क भरले आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा शुल्क प्रतिपुर्तीसाठी आवश्यक रक्कम (रुपये)	ज्या विद्यार्थ्यांनी परीक्षा शुल्क भरले आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा शुल्क प्रतिपुर्तीसाठी आवश्यक रक्कम (रुपये)	सन २०१८-१९ च्या खरीप हंगामातील दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील व दुष्काळ घोषित केलेल्या महसुली मंडळातील ज्या विद्यार्थ्यांनी परीक्षा शुल्क न भरता प्रमाणपत्र दिले आहे अशा विद्यार्थ्यांची संख्या	ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रमाणपत्र दाखल केले आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा शुल्क प्रतिपुर्तीसाठी आवश्यक रक्कम (रुपये)	एकूण विद्यार्थी संख्या	एकूण प्रतिपुर्तीची रक्कम (रुपये)
१	२	३	४	५	६	७

स्वाक्षरी